

Laskimoporttiohje potilaalle

Laskimoportti (porth-a-cath) voidaan asentaa jatkuvissa solunsalpaaja-, antibiootti- ym hoidoissa käyville potilaille. Laskimoportti on pieni metallikotelo, jossa on vahva silikonikalvo, joka kestää tuhansia neulanpistoja. Silikonikotelosta menee katetri keskuslaskimoon. Tämä mahdollistaa toistuvat pistämiset. Laskimoportti asennetaan leikkaussalissa paikallispuudutuksessa yleensä oikean solisluun alapuolelle. Oikein käytettynä laskimoportti on turvallinen, helppo ja huomaamaton, mutta se saattaa näkyä kohoumana ihon alla. Voit myös tuntea portin kädelläsi. Laskimoportti voi olla paikoillaan esimerkiksi koko solunsalpaajahoidon ajan, enimmillään portti voi olla paikallaan vuosia.

Toimenpide

Saat ajan toimenpiteeseen joko postin kautta tai puheluna päiväkirurgian hoidonsuunnittelijalta. Ennen toimenpidettä sinulta otetaan verikokeita.

Toimenpidettä varten sinun pitää olla ravinnotta, koska tämä on leikkaustoimenpide ja voi vaatia lisälääkitystä. Aspiriinia ja Primaspania ei tarvitse tauottaa. Verenohennuslääkkeitä tauotetaan anestesialääkärin ohjeiden mukaan.

Haavanhoito toimenpiteen jälkeen

Portin sisäänmenokohtaan laitetaan ompeleet, jotka ovat pääsääntöisesti itsestään sulavat eli niitä ei tarvitse poistaa. Haavanhoito-ohjeet saat toimenpiteen yhteydessä.

Haavasiteen voit poistaa vuorokauden kuluttua leikkauksesta, minkä jälkeen saat mennä suihkuun. Laskimoportin asennuksen jälkeen alueella on leikkaushaava, joka tulee pitää puhtaana ja kuivana ja sen koskettelua on vältettävä. Saunaan saat mennä viikon kuluttua laskimoportin asentamisen jälkeen, kunnes iho kasvaa umpeen.

Kivunhoito toimenpiteen jälkeen

Laskimoporttialue voi aluksi olla turvonnut, arka ja kipeä. Särkylääke ja jääpussi vähentävät leikkauksen jälkeistä turvotusta ja kipua. Kipulääkkeitä on hyvä ottaa säännöllisesti 1-4 vrk:n ajan ja sen jälkeen tarvittaessa. Voit käyttää parasetamolia tai tulehduskipulääkettä. Ota yhteys sairaalaan, mikäli sinulla on vielä viikon kuluttua turvotusta, kipua tai iho laskimoportin ympärillä punoittaa, erittää, kuumottaa tai saat kuumetta.

Kipulääke tarvittaessa ja ohjeet sen ottamiseen:

lääke: _____ ohje: _____

lääke: _____ ohje: _____

Laskimoportin käyttö

Laskimoportti aukaistaan erityisellä neulalla ja sen voi tehdä ainoastaan terveydenhuoltoalan ammattilainen huolellista hygieniää noudattaen. Portin kautta voidaan antaa suonensisäisesti lääkkeitä, verituotteita, ravintoliuoksia ja solunsalpaajia. Solunsalpaajia ei saa antaa missään muodossa viikkoon ennen portin asentamista eikä viikkoon asentamisen jälkeen. Tämä huonontaa ihon paranemista ja lisää siten infektioriskiä. Huolehdi siitä, että iho porttialueella pysyy ehjänä, se vähentää infektioiden riskiä.

Porttineula suositellaan poistamaan joka käytön jälkeen, mutta se ja siihen liitetty lyhyt letku voidaan myös jättää paikoilleen, mikäli laskimoporttia käytetään useamman kerran päivässä tai lääkitys kestää useampia vuorokausia, joskin infektioriski kasvaa. Tällöin neula vaihdetaan vähintään kerran viikossa. Neula kiinnitetään paikoilleen ihoon kiinnittyvän kalvon avulla. Suihkun ajaksi alue suojataan muovikalvolla. Portin koskettelua tulee välttää, kun siihen on kiinnitetty neula ja sidos.

Laskimoporttiin on mahdollista pistää 1000-2000 kertaa. Jos laskimoporttiasi ei käytetä jatkuvasti, sille ei tarvitse tehdä mitään. Tarpeettoman tai infektoituneen laskimoportin poistaa yleensä kirurgi kirurgian poliklinikalla. Infektion oireita voi olla kipu, turvotus ja punoitus porttialueella tai kuume. Ota yhteys hoitavaan yksikköön, jos näitä ilmenee.

Yleisimmin käytetty laskimoportti sisältää titaania. Mikäli olet herkistynyt titaanille, kerro hoitohenkilökunnalle. Titaaninen laskimoportti ei estä MRI:ä (magneettiröntgentutkimusta).

Yhteydenotot

Päiväkirurginen yksikkö Y2 arkisin klo. 07.00-17.00 puh. 06 213 1552

Päivystyspoliklinikka muuna aikana puh. 06 2131311

Syöpätautien poliklinikka arkisin klo 8:15-11:30 ja 12:30-14 puh. 040 3522728

Oma terveyskeskus

Toivotamme hyvää toipumista!